

ПРОЧИТАТЬ СТАТЬЮ
НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ

TO READ THE ARTICLE
IN ENGLISH

ПРОФЕССИОНАЛ ТАЪЛИМДА РАҲБАР ВА ПЕДАГОГ КАДРЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ТИЗИМИ ҲАМДА СОҲАНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ КОНЦЕПТУАЛ АСОСЛАРИ

Мамлакатимизда таълим-тарбия тизимининг сифати ва самарадорлигини ошириш, ёшларда замонавий билим ва кўникмаларни шакллантириш, таълим тизимлари ҳамда илм-фан соҳаси ўртасида яқин ҳамкорлик ва интеграцияни, таълимнинг узвийлиги ва узлуксизлигини таъминлаш борасида тизимли ишлар амалга ошириляпти.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 26 февралдаги 106-сон “Профессионал таълим муассасаларининг бошқарув ҳамда педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорида “Ҳаёт давомида таълим олиш” тамойили асосида бошқарув ҳамда педагог кадрларнинг узлуксиз малакасини ошириш, таълимнинг мақсади, вазифалари, мазмунидан келиб

чиққан ҳолда ўқув жараёнини ташкил қилиш, бошқарув ва педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва узлуксиз малакасини ошириш учун таълим дастурларини инновацион ёндашувлар асосида доимий янгилаб бориш масалалари устувор вазифа этиб белгиланди. Бунда профессионал таълим муассасалари раҳбар ва педагог кадрларининг малакасини оширишда замонавий технологияларни жорий қилиш, малака оширишда муқобил ва мустақил таълим шакллари жорий этишнинг илмий-услубий асосларини такомиллаштириш, малака ошириш жараёнини рақамлаштириш, тингловчилар учун қулай таълим платформаларини яратиш ва доимий равишда платформа структурасини такомиллаштириб бориш лозим.

Малака ошириш ва қайта тайёрлашда таълимнинг узлуксизлиги ҳамда узвий-

лиги, тингловчиларнинг онглилиги ва фаоллигини таъминлаш олий ўқув юртида олинган таълимни олий ўқув юртидан кейинги таълим билан, шунингдек, малака ошириш курслари педагогик жараёнлари билан ўзаро боғлайди. Бунда малака ошириш ва қайта тайёрлаш тизимининг алоҳида таълим босқичи сифатидаги самарадорлиги янада ортади.

Малакаошириш ва қайта тайёрлашнинг мақсади педагог кадрларнинг умумий дунёқараши, касбий маҳоратини узлуксиз такомиллаштиришдан иборат. Таълим жараёнида мутахассислар, ўқитувчилар умумтаълим ва мутахассислик фанлари бўйича билимларини бойитадилар, янги метод ва замонавий технологияларни ўрганадилар.

Шунингдек, соҳа тингловчиларига мамлакатда демократик ислохотларни чуқурлаштириш ва модернизация қилиш, таълимни бошқаруви соҳасида халқаро стандартлар ва талабларни ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқилган таълим дастурлари асосида етарли билим, кўникма ва малакаларни мунтазам равишда етказиб боришдан иборат.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, яқин йилларда янги профессионал таълими тизими ўзининг ҳаракатчанлиги, мослашувчанлиги ва тез модернизация қилиш қобилияти туфайли истиқболли йўналишга айланади ва ривожланиш учун шундай туртки бўлиши керакки, ҳеч бир даража ўзгармай қолмайди. Бунда педагог кадрларни касбий қайта тайёрлаш ва уларнинг малака ошириш жараёни алоҳида аҳамият касб этади.

Профессионал таълимда бошқарув кадрларни малакасини ошириш фақат янги омилларни ҳисобга олмайдиган

ва шу билан унинг ривожланишини чеклайдиган ўқув жараёнини ташкил этишнинг анъанавий тизими билан амалга оширилмайди. Ҳозирги вақтда кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимига модернизация ғояларини жорий этишнинг назарий ва услубий асослари етарли даражада ишлаб чиқилмаган ва аслида кам ўрганилган муаммодир.

Бугунги кунда узлуксиз таълимнинг бошқа қисмларида бўлгани каби институтда ҳам таълим жараёнини модернизация қилиш, таълимнинг илғор моделларини излаш ишлари олиб борилмоқда. Асосий вазифамиз тингловчини, хусусан, бошқарув кадрларини касбий фаолиятнинг янги турига тайёрлаш сифатини оширишдан иборат бўлса, уларнинг асосий вазифаси эса ўқув жараёнини шахсни ривожлантиришнинг реал механизмига айлантириш функцияси ҳисобланади. Бошқарув кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини ривожлантиришнинг ҳозирги босқичи узлуксиз педагогик таълим муаммоларини ўрганишда таҳлил ва умумлаштириш, илмий қайта фикр юритиш, янги услубий ёндашувлардан фойдаланишдан иборат.

Юқоридагиларни инобатга олган ҳолда мамлакатимизда профессионал таълим тизимини такомиллаштириш, жамиятимизда ўқитувчи ва педагог ходимлар, илмий ва ижодкор зиёлиларга бўлган ҳурмат-эътиборни янада ошириш, таълим олувчиларнинг касбий маҳоратини ривожлантириш, таълим тизимида хусусий сектор иштирокини кенгайтиришда “Ўзбекистонда профессионал таълим” журнали муносиб ҳисса қўша олишига ишонаман.

Зайниддин ХУДАЙБЕРДИЕВ

Педагогик инновациялар, касб-ҳунар таълими бошқарув ҳамда педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институти директори, иқтисод фанлари доктори, профессор